

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო სტატისტიკის
დეპარტამენტი

MINISTRY OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF GEORGIA
DEPARTMENT OF STATISTICS

საქართველო
GEORGIA

სასურსათო უზრუნველყოფის მდგრადი მოწყობა
ტენდენციები ციფრები
FOOD SECURITY SITUATION
TRENDS IN FIGURES

სტატისტიკური ბიულეტენი

გმოშვება № 37
ივნისი, 2009 წ.

STATISTICAL BULLETIN

Issue No. 37
June, 2009

ბიულეტენის წინამდებარე გამოშვება მომზადებულ იქნა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს სტატისტიკის დეპარტამენტის მიერ გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის ტექნიკური დახმარებით. წარმოდგენილი მასალა, გამოყენებული განსაზღვრებები, მონაცემთა ინტერპრეტაცია და დასკვნები არ გულისმობს, რომ ისინი გამოხატავს გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის პოზიციას.

This publication was prepared by the Department of Statistics under Ministry of Economic Development of Georgia with technical support from the **Food and Agricultural Organization of the U.N.** The presentation of the material, designations employed, findings and interpretations do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of Food and Agricultural Organization of the U. N.

საქართველოსა და მისი მხარეების რუკა
MAP OF GEORGIA WITH REGIONS

ქ. თბილისი მუნიციპალიტეტი Tbilisi Municipality	კახეთი Kakheti Region
აფხაზეთის არეალი Abkhazia AR	მცხეთა-შიომვიდობული მუნიციპალიტეტი Mtskheta-Mtianeti Region
აჭარის არეალი Ajara AR	რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემის სვანეთის მუნიციპალიტეტი Racha-Lechkhumi & Kvemo Svaneti Region
გურია Guria Region	სამეგრელო-ზემო სვანეთის მუნიციპალიტეტი Samegrelo & Zemo Svaneti Region
იმერეთი Imereti Region	სამცხე-ჯავახეთის მუნიციპალიტეტი Samtskhe-Javakheti Region
ქვემის ქართლის მუნიციპალიტეტი Kvemo Kartli Region	შიდა ქართლის მუნიციპალიტეტი Shida Kartli Region

სარჩევი CONTENTS

პირობითი აღნიშვნები	
Abbreviations.....	4
წინასიტყვაობა	
Foreword.....	5
მთავარი ამ გამოშვებაში	
Main Points of the Issue	6
§1. სურსათის არსებობა	
Section 1. Food Availability.....	7
§2. სურსათის ფასები	
Section 2. Food Prices.....	9
დანართი: სტატისტიკური ცხრილები	
Annex: Statistical Tables.....	12
ცხრილი დ1. სურსათის საშუალო ფასები საქართველოსა და 5 ქალაქში (2004-2008)	
Table A1. Average Food Prices in Georgia and 5 Cities (2004-2008).....	12
ცხრილი დ2. სურსათის ოფიციალურად აღრიცხული იმპორტი და ექსპორტი რაოდენობრივ გამოსახულებაში (2003-2008)	
Table A2. Officially Registered Food Imports and Exports in quantity terms (2001-2007).....	13
ცხრილი დ3. სურსათის ოფიციალურად აღრიცხული იმპორტი და ექსპორტი ღირებულებით გამოსახულებაში (2003-2008)	
Table A3. Officially Registered Food Imports and Exports in value terms (2002-2008).....	14

პირობითი აღნიშვნები

ეგს	ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო
სდ	სტატისტიკის დეპარტამენტი
სუო	სასურსათო უსაფრთხოების ობსერვატორია
სფი	სამომხმარებლო ფასების ინდექსი

ABBREVIATIONS

MoED	Ministry of Economic Development of Georgia
DS	Department of Statistics
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
FSO	Food Security Observatory
CPI	Consumer Price Index
FPI	Food Price Index

შინასიტყვაობა

წინამდებარე გამოცემა წარმოადგენს სტატისტიკის დეპარტამენტთან არსებული სასურსათო უსაფრთხოების ობსერვატორის (სუ) ყოველკვარტალური ბიულეტენის “საქართველო. სასურსათო უზრუნველყოფის მდგრადობა. ტენდენციები ციფრებში” ოცდამეჩვიდმეტე გამოშვებას

წელიწადში ბიულეტენის 5 გამოშვება გამოდის – 4 კვარტალური და 1 წლიური. კვარტალურ გამოშვებებში მკითხველს მიეწოდება სურსათის არსებობასთან დაკავშირებული ოპერატორის ინფორმაცია, როგორიცაა სასოფლო სამეურნეო კულტურების წარმოება, მათი მდგომარეობა, მეცნიერების პროდუქციის წარმოება და საგარეო ვაჭრობა, აგრეთვე სურსათის ფასები. წლიურ გამოშვებაში ზემოხსენებული ასპექტების გარდა შექდება სურსათის მისაწვდომობა და სურსათის გამოყენება, აგრეთვე სოციალურ-ეკონომიკური მაჩვენებლები.

წინამდებარე ჰუმლიკური ბრუნვებრის კურტალურ გამოშვებას წარმოადგენს. მასში ასახულა 2009 წლის I კურტალის მონაცემები. გამოშვება ძირითადი ტექსტისა და დანართისაგან შედგება. ძირითადი ტექსტის პირველ პარაგრაფში მიმოხილულია სურსათის არსებობასთან დაკავშირებული საკითხები, ხოლო მეორეში – სურსათის ფასები. დანართის ცხრილებში მოყვანილია დაწვრილებითი ინფორმაცია სურსათის ფასების შესახებ საქართველოსა და მის 5 დიდ ქალაქში, აგრეთვე სურსათის ექპორტისა და იმპორტის შესახებ როგორც რაოდენობრივ, ისე ღირებულებით გამოსახულებაში.

ბიულეტენის წინამდებარე გამოშვება, ისევე როგორც წინა გამოშვებები, ხელმისაწვდომია ინტერნეტში შემდეგ მისამართზე:

<http://www.statistics.ge/>

სამუშაო ჯგუფი იმედოვნებს, რომ მკითხველი აქტიურად გამოთქვას თავის მოსაზრებებს ბიულეტენის შესახებ (საკონტაქტო მისამართები იხ. ბოლო გვერდზე). აგრეთვე ვიმედოვნებთ, რომ სასურსათო უსაფრთხოების ობსერვატორის ძალისხმევა ხელს შეუწყობს საქართველოს მოსახლეობის სასურსათო უზრუნველყოფის მდგომარეობის შემდგომ გაუმჯობესებას.

გიორგი კვინიკაძე,
სასურსათო უსაფრთხოების
ობსერვატორის კოორდინატორი საქართველოში

FOREWORD

The presented publication is the thirty seventh issue of the quarterly bulletin of Food Security Observatory of Department of Statistics under Ministry of Economic Development of Georgia.

Five issues of the bulletin, 4 quarterly and 1 annual, are published annually. In the quarterly issues current information concerning food availability such as crop production, cropping situation, animal production and external trade are presented along with food prices. In the annual issue, along with the above aspects, access to food and food utilization are covered as well as socio-economic indicators.,

The present publication is a quarterly issue of the bulletin and reflects the data of I quarter 2009. The issue consists of the main text and an Annex. In Section 1 of the main text, topics connected with food availability are considered, while in Section 2 food prices are reviewed. In the Annex tables, detailed information on IV quarter food prices in Georgia and 5 big cities are given as well on food exports and imports in both quantity and value terms.

The present issue of the bulletin, as well as the previous ones, are available in the Internet at the web-site:

<http://www.statistics.ge/>

The working group hopes that the users will actively provide their comments about the bulletin (contact addresses are given on the last page). We also hope that our joint efforts will substantially contribute to improving food security of the population of Georgia.

Giorgi Kvinikadze,
FSO Coordinator in Georgia

მთავარი ამ გამოშვებაში:

MAIN POINTS OF THE ISSUE

სურსათის არსებობა

- **მეცხოველეობის პროდუქცია –** წინასწარი მონაცემებით, 2009 წლის 1 აპრილის მდგომარეობით წინა წლის 1 აპრილთან შედარებით საქართველოში მსხვილფეხა და წერილფეხა რქოსანი პირუტყვის სულადობის შემცირება და ღორის და ფრინველის სულადობის ზრდა აღინიშნა. შესაბამისად 2009 წლის I კვარტალში წინა წლის I კვარტალთან შედარებით შემცირდა ხორცისა და რძის წარმოება და გაიზარდა კვერცხის წარმოება.
- **სურსათის იმპორტი და ექსპორტი –** 2009 წლის I კვარტალში წინა წლის I კვარტალთან შედრებით საქართველოდან სასურსათო პროდუქციის ექსპორტის დირებულება ნომინალურ გამოსახულებაში 17 პროცენტით შემცირდა, მაგრამ მისი წილი მთლიან ექსპორტში 24 პროცენტით გაიზარდა და 12.0 პროცენტი შეადგინა. რაც შეეხება სასურსათო პროდუქტების იმპორტს, მისი ნომინალური დირებულების წლიურია კლებამ აღნიშნული პერიოდისათვის 20 პროცენტი შეადგინა, თუმცა ამ შემთხვევაშიც მისი წილი მთლიან იმპორტში გაიზარდა (14 პროცენტით) და 14.3 პროცენტი შეადგინა.

სურსათის ფასები

- **ფასების ინდექსები –** 2009 წლის I კვარტალში 2008 წლის I კვარტალთან შედარებით სამომხმარებლო ფასების ინდექსის ზრდამ 2.7 პროცენტი შეადგინა, ხოლო სურსათისა და უალკოჰოლო სასმელების ფასების ინდექსის ზრდამ – 1.3 პროცენტი.
- **ძირითადი ტენდენციები –** 2009 წლის I კვარტალში 2008 წლის პირველ კვარტალთან შედარებით ბევრი ძირითადი საკვები პროდუქტის ფასი შემცირდა. გაიაფდა პური, სიმინდის ფეხვილი, ქათმის ხორცი, კარტოფილი, ლობიო, მზესუმზირის ზეთი, ყველი და კვერცხი. გაძვირდა პური ფეხვილი, საქონლის ხორცი, ღორის ხორცი, რძე, შაქარი.

Food Availability

- **Animal production –** According to preliminary data, as of 1 April 2009, the numbers of cattle and sheep and goats have decreased as compared to 1 April 2008, while the numbers of pigs and poultry have increased. Correspondingly, in I quarter 2009, as compared to I quarter of the previous year, the meat and milk production have decreased while eggs production has increased.

- **Food imports and exports –** In I quarter 2009, as compared to I quarter of the previous year, the nominal value of food exports of the country decreased by 17 percent, but its share in the total exports increased by 24 percent and equaled 12.0 percent. As to food imports, the decrease of its nominal value equaled 20 percent; however, its share in the total imports increased by 14 percent and in I quarter 2009 amounted to 14.3 percent.

Food prices

- **Price indices –** In I quarter 2009, as compared to I quarter 2008, CPI grew by 2.7 percent, while the annual growth of the index of food and soft drinks in I quarter 2009 equaled 1.3 percent.

- **Main trends –** Prices of many staple feedstuffs decreased in I quarter 2009 as compared to I quarter 2008. Bread, maize flour, chicken, potato, haricot bean, sunflower oil cheese and egg got cheaper while wheat flour, beef, pork, milk, sugar got more expensive.

§1. სურსალის არსებობა

SECTION 1. FOOD AVAILABILITY

1.1 მცხოვლეობის პროდუქტი

წინამდებარი მთაცხებებით, 2009 წლის 1 აპრილის მდგრადიბოთ წინა წლის 1 საქართველოში რქისანი 1 კარტალი 1.1. პირზე 1 სულება 1 კრიოლის მდგრადი მარტინი (ათასი სული) აპრილის მდგრადიბით შედარტით საქართველოში რქისანი 1 კარტალი 1.1. პირზე 1 სულება 1 კრიოლის მდგრადი მარტინი აკრტეცი 1239.1 1240.6 1252.1 1265.1 1180.0 1163.2 980.0 Cattle და ფრინველის სულალის შემცირება და ღორის მსხველება რქისანი აკრტეცი 704.3 703.5 740.8 725.3 650.0 560.6 507.6 Of which dairy cows და ფრინველის სულალის ზედამობის ზრდა აღნიშნავს (იხ. მთ შედარტით შევრი დღის დღის და მას შემცირება აღსანიშნავა დღის დღის და თხა ცხადი და თხა ფრინველი (ათასი ფრთა) 468.9 451.2 406.3 422.3 347.0 76.1 95.8 Pigs ცხრილი 1.1. განსაკუთრებით აღსანიშნავა დღის და თხა ფრინველი (ათასი ფრთა) 791.6 792.8 833.6 886.8 865.0 881.3 780.3 Sheep and Goats რაც 2007 წლის კვებანაში გაუკრელებული ცხრილში 8725.7 8824.1 9355.4 4187.3 5046.0 5822.4 6781.7 Poultry (000 heads) ლორის დავალებების შემდეგ მუცხველობის ამ დარგის გარკვეული აღმაფლობის დასწესებულებები. ფრინველის გრაბის მიერ მიყენებული დარტეცმის შეძლება ბოლო წლებში განხორცულ იზრულა ფრინველის სულალის ც. 2009 წლის 1 ცვარტალში 2008 წლის I კარტალთან შედარტით ზრდამ 17 პროცენტი შეადგინა. 2009 წლის I კარტალში წინა წლის შესაბამის ჰერიტონ შედარტით შედარტით შემცირდა ხერტის წარმოება (იხ. 1.2 ცხრილი). ხერტის და რძის წარმოება და გაიზარდა კვერცხის წარმოება (იხ. 1.2 ცხრილი). ხერტის წარმოება ძორის ხერცის წარმოების კლების ხარჯზე შეცვირდა, რაც 2007 წლის დავალებების შეძლება ღორის სულალის მკვირიცხოვა გამოწვევული. კვერცხის წარმოების ზურდა ბუნებრივი შედეგია ვრცინველის ზრდისა. რაც შეცემა რძის წარმოების შეცვირებას, იგი ფრინველის რალებობის და წველალის შემცირებით აისწნება.

2.1. Animal Production.

Table 1.1. Livestock Numbers as of April 1 (000)										
	I	კარტალი	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	I quarter
მსხველების სულალის შედარტით საქართველოში რქისანი	1	მსხველების სულალის შემცირება და ღორის მსხველება რქისანი აკრტეცი	1239.1	1240.6	1252.1	1265.1	1180.0	1163.2	980.0	Cattle
და ფრინველის სულალის ზედამობის ზრდა აღნიშნავს (იხ. მთ შედარტით შევრი დღის დღის და თხა ფრინველი (ათასი ფრთა))		704.3	703.5	740.8	725.3	650.0	560.6	507.6	Of which dairy cows	
ცხრილი 1.1. განსაკუთრებით აღსანიშნავა დღის და თხა ცხადი და თხა ფრინველი (ათასი ფრთა) ფრინველი (ათასი ფრთა)		468.9	451.2	406.3	422.3	347.0	76.1	95.8	Pigs	
რაც 2007 წლის კვებანაში გაუკრელებული ცხრილში 8725.7 8824.1 9355.4 4187.3 5046.0 5822.4 6781.7 Poultry (000 heads)		791.6	792.8	833.6	886.8	865.0	881.3	780.3	Sheep and Goats	

According to preliminary data, as of 1 April 2009, the numbers of cattle and sheep and goats have decreased as compared to 1 April 2008, while the numbers of pigs and poultry have increased (see Table 1.1). The 26 percent increase of the pigs number should be especially noted, which indicates that after pig diseases spread in 2007 in the country this branch of animal husbandry started to recover. After the stress caused by avian flu, in the last years the number of poultry steadily increases. In I quarter 2009, as compared with I quarter 2008, the increase amounted to 17 percent

In I Quarter 2009, as compared with the corresponding period of the previous year, meat and milk production have decreased and egg production has increased. The bulk of meat production decreases falls on pork which is explained by a considerable decrease of the pigs number after pig diseases in 2007. The increase of eggs production is a natural consequence of the increase of the poultry number while the decrease of milk production is explained by the decrease of the number of dairy cows and milk yield.

Table 1.2. Livestock Production (000 tones)

	I	კარტალი	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	I quarter
ხერცი (დაცვული წინამდებარების ათასი ტონა)			31.6	31.5	31.3	32.6	29.0	11.7	9.2	Meat (in slaughtered weight, 000 tons)
იხ. (ათასი ტონა)			191.7	198.2	199.9	195.6	161.0	112.5	81.1	Milk (000 tons)
კვერცხი (პრიორიტეტი ათასი ტონა)			112.7	118.5	120.4	72.6	80.0	115.9	125.1	Eggs (000 000)

1.2 სურსალის იმპორტი და ექსპორტი

2009 წლის I კარტალში წინა წლის I კარტალთან შედარტით საქართველოდან სასურსალოთ პროცენტის გენერაციის გენერაციის ლირტეცულება ნომინალურ გამოსახულებაში 17 პროცენტით შემცირდა, ხოლო მოლანი ექსპორტი თოვქმის ორჯერ უფრო მეტად - 33 პროცენტით. შესაბამისად, 24 პროცენტით გაიზარდა სასურსალო პროცენტის პროცენტი. წილი მოლან ექსპორტში და მან 2009 წლის I კვარტალში 12.0 ექსპორტის წევრი შეადგინა (იხ. 1.1 ცხრილი). მირთად საქართველო პროცენტით გენერაციი (71 პროცენტით) ხილის ექსპორტის მოცულობა შემცირდა, ხოლო ყველაზე ნალექად - უალკომლო სასტელების (6 პროცენტით). ორნახევეკარჯერ გაიზარდა სპორტისანი სამცენების ექსპორტი მოცულობა.

2.1. Food Imports and Exports.

In I quarter 2009, as compared to I quarter of the previous year, food exports of the country in nominal value terms decreased by 17 percent, while the nominal value of the total export decreased almost twice as much, by 33 percent. Accordingly, the share of food exports in the total exports increased by 24 percent and in I quarter 2008 equalled 12.0 percent. Of the main export items, the volume decrease was the sharpest for fruit, 71 percent, and the weakest for soft drinks, 6 percent. The export volume of spirits increased 2.5 times.

§2. სურსალის ფასები

SECTION 2. FOOD PRICES

2.1. ნომინალური ფასები.

2.1 დაზღვრაში გამოჩენების 2009 წლის I კვარტლში ძირითადი საკვები პროდუქტების ფასების ცვლილებას წინა წლის ანალოგურ პერიოდთან შედარებით. 2009 წლის I კვარტალში 2008 წლის I კვარტალთან შედარებით შედარებით ბევრი ძირითადი საკვები პროდუქტების ფასი შეცვალდა. განსაკუთრებით აღსანიშვავა პურის ფასის ცვლება, არამატზო 2008 წლის I კვარტალთან (5 პროცენტი), არამედ წინა (2008 წლის IV) კვარტალთან შედარებითაც (3 პროცენტი). პურის ცვლილის ფასი მართლა 2008 წლის I კვარტალთან შედარებით 7 პროცენტით გაიზარდა, მაგრამ წინა კვარტალთან შედარებით 6 პროცენტით შემცირდა. ყოველივე კი მსოფლიო კაზარზე ხორბლის ფასის შეცვირცების ტენდენციასთან თან არის დაკავშირებული, რომელიც მცხოვრი მატების შემცირებული გამოიყენოთ. ზრდის ხანგრძლივი ტენდენციის შემცირებული კლება იწყო სიმძიმის ვძელის ფასებისა (ი. 2.2 ლაგრამა).

ხორციალური ტენდენციან აღსანიშვავას ღორის ხორცის ფასის კვეთოთი, 40 კროცენტიანი ზრდა, ოუმცა უნდა აღინიშნოს რომ ეს ზრდა გაიც ჩამოვალდება, 2008 წლის II, III და IV კვარტალებში დაფარსირებულ ზრდას წინა წლის შესაბამის კვარტალთან შედარებით (შესაბამისად 43, 71 და 59 პროცენტი). კი ყოველივე 2007 წლის საქართველოში გაფარებული ღორის დაუაღებების შედეგით, რამაც 2008 წელს ღორის სულალის მკვეთრი დაცვამ და შესაბამისად ღორის ხორცის დაფარებით გამოიწვია. 2009 წლის I კვარტალში 5 პროცენტით გაიზარდა საქართველოს ხორცის ფასი და 7 პროცენტით შემცირდა ქიმიკის ფასი.

2.1. Nominal Prices.

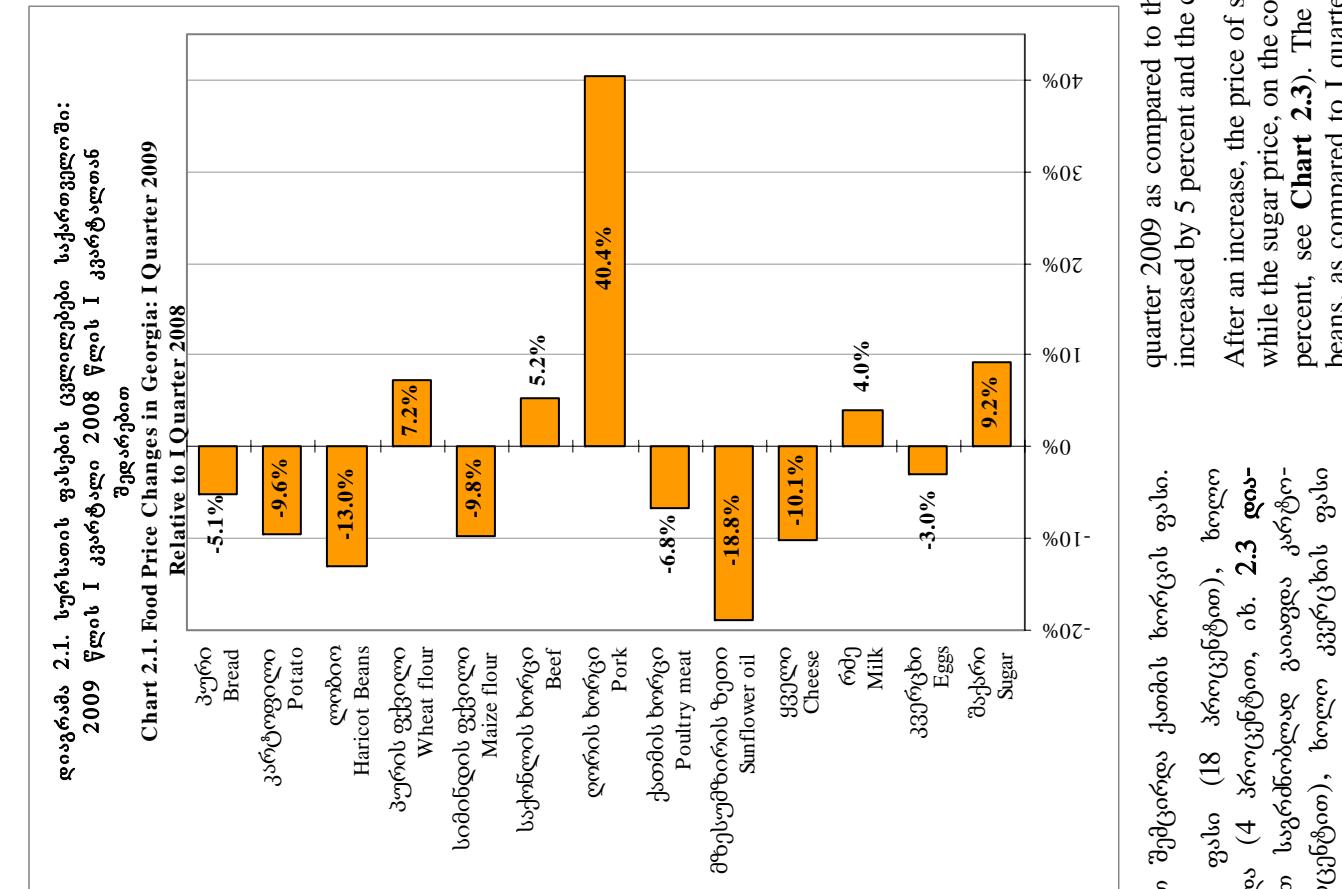

Chart 2.1 represents the price changes of staple foodstuff in I quarter 2009 as compared to the analogous period of the previous year. Prices of many staple food items decreased in I quarter 2009 as compared to I quarter 2008. The decrease of bread price should be especially mentioned, not only as compared to I quarter 2008 (by 5 percent) but also as compared to the previous quarter (IV quarter 2008). Although the wheat flour price increased by 7 percent as compared to I quarter 2009, as compared to the previous quarter it decreased by 6 percent. All this is connected with the decreasing trend of wheat price at international markets after an abrupt increase. After a long increasing trend, the price of maize flour started to decrease (see **Chart 2.2**).

Of meat products, the sharp 40 percent increase of the pork price should be mentioned. I should be noted, however, that this increase rate is still below that of II, III and IV quarters of 2008 as compared to the corresponding quarters of the previous year (43, 71 and 59 percent, respectively). All this is due to pig diseases spread in Georgia in 2007 leading to a sharp decrease of pigs number in 2008 and the corresponding lack of pork. In I quarter 2009 as compared to the same period of 2008, the beef price increased by 5 percent and the chicken price decreased by 7 percent.

After an increase, the price of sunflower oil fell down (by 18 percent) while the sugar price, on the contrary, increased after a decrease (by 4 percent, see **Chart 2.3**). The price decrease of potato and haricot beans, as compared to I quarter 2008, is significant (10 and 13 percent, respectively), while the price decline of eggs is insignificant, 3

უმნიშვნელოდ, 3 პროცენტით შეიცირდა. რის ფასი 4 პროცენტით გაიზარდა, ხოლო შემცირდის ფასი 10 პროცენტით შემცირდა.

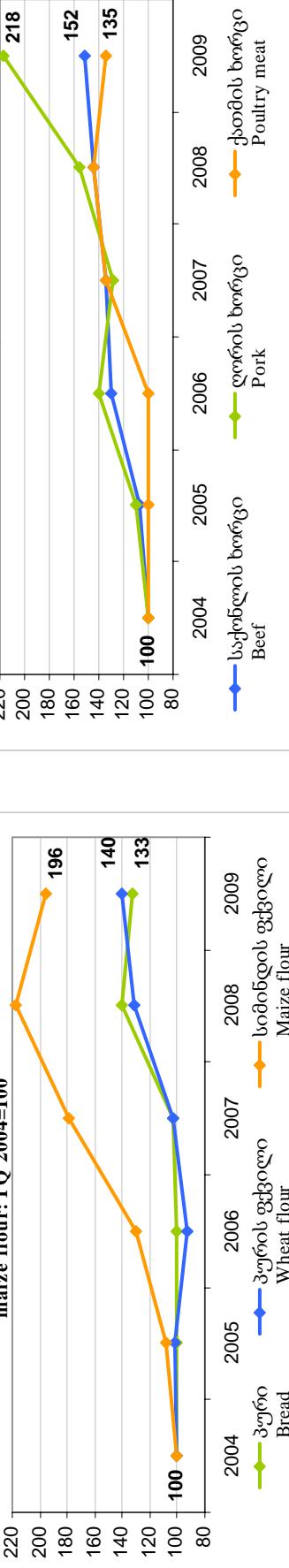
2.2-2.5 ლიაზრამბი თვალსაჩინოდ წარმოვიდგენს ზოგიერთ საკვები პროდუქტის I კვარტალის ფასების დინამიკას უასასქნელი 6 წლის განვითარებიში..

უფრო დაწვრილებით ინფორმაცია I კვარტალის ფასების შესახებ დინამიკაში, რომელიც საქართველოს გარდა მის 5 დღი ქალაქსაც – თბილისი, ქუთაისი, ბათუმი, გორისა და ოზუანს – მოიცავს, დანართის დ1 ცხრილში არის წარმოდგენილი.

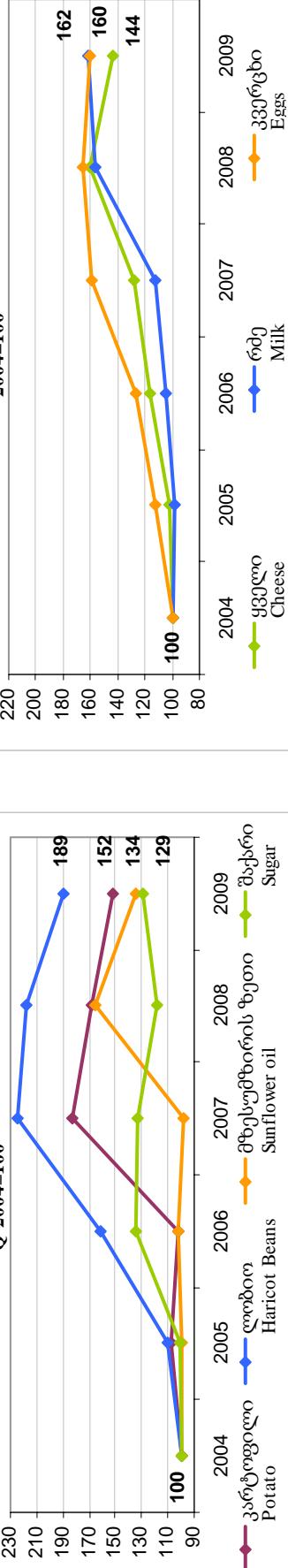
2.2 სურსათის ფასები ფასების საქონით დონესთან მიმრთებაში.

2009 წლის I კვარტალში 2008 წლის I კვარტალთან შედარებით სამომარტილო ფასების ინდექსის ზრდამ 2.7 პროცენტი შეადგინა (იხ. 2.1 ცხრილი), ხოლო სურსათისა და უალკოჰოლო სამსუბურის ფასების ზრდა ნაკლები იყო სამომარტის ზრდის ინდექსის წლიურ ზრდაზე და 1.3 პროცენტი შეადგინა.

დიაგრამა 2.2. პრიის, პურისა და სიმინდის ფასების I კვარტალის ფასების დინამიკა: 2004 წლის I კვ-100
Chart 2.2. Dynamics of I Quarter Prices of Bread, Wheat and maize flour: I Q 2004=100

დიაგრამა 2.5. მცენერებული წამოჭიბის საკვები პროდუქტების I კვარტალის ფასების დინამიკა: 2004 წლის I კვ-100
Chart 2.5. Dynamics of I quarter Prices of Vegetable Foodstuff: I Q 2004=100

percent. The milk price increased by 4 percent while cheese price increase by 10 percent.

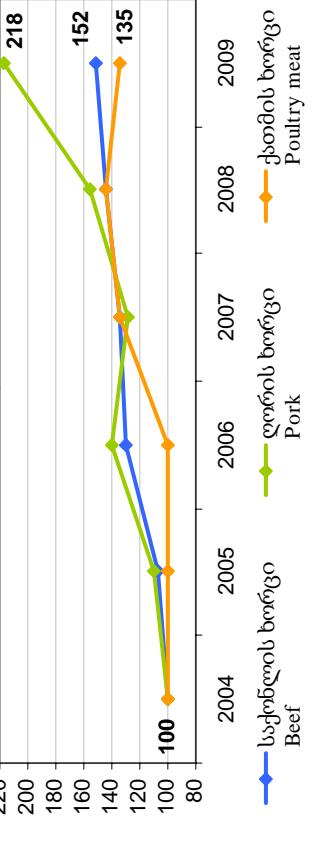
Charts 2.2-2.5 illustrate the dynamics of I quarter prices of some foodstuff during the last 6 years.

More detailed information on I quarter prices in dynamics covering along with Georgia its 5 big cities (Tbilisi, Kutaisi, Batumi, Gori and Telavi) can be found in **Annex Table A1**

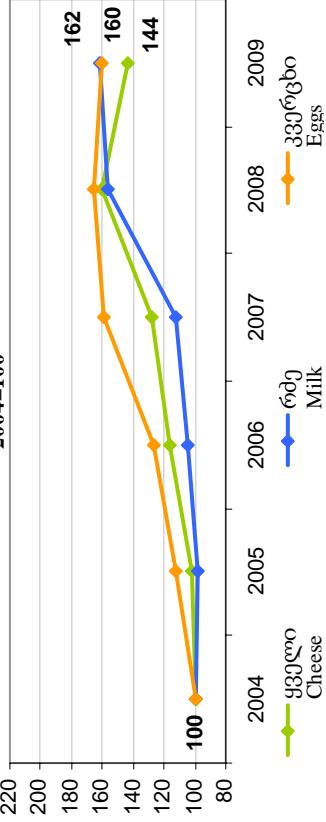
2.2. Food Prices Relative to Overall Price Level.

In I quarter 2009, as compared to I quarter 2008, the CPI grew by 2.7 percent (see **Table 2.1**) while the increase rate of the index of food and soft drinks was lower than that of CPI and equalled 1.3 percent.

დაგრამა 2.3. საქართველოს, ლორის და ქათების ხორცი I კვარტალის ფასების დინამიკა: 2004 წლის I კვ-100
Chart 2.3. Dynamics of I quarter Prices of Beef, Pork and Chicken: I Q 2004=100

დაგრამა 2.4. ტბილისი, წამოჭიბის საკვები პროდუქტების I კვარტალის ფასების დინამიკა: 2004 წლის I კვ-100
Chart 2.4. Dynamics of I quarter Prices of Animal Foodstuff: I Q 2004=100

2.3. სურსათის ფასები საქართველოს 5 ქალაქში

2.3. Food Prices in 5 Big Cities of Georgia

2.6 და 2.7 დაგრამში იცვლისაჩინოდ ასახავს 2009 წლის I კვარტალის მონაცემები ბით საქართველოს 5 ქალაქში საკვები პროდუქტების ფასების საქართველოს სამუალო მაჩვნებლებიდან გადახრებს.

ცნობი 2.1. სამომზარებლო და სერვისის ფასების ონლაინ

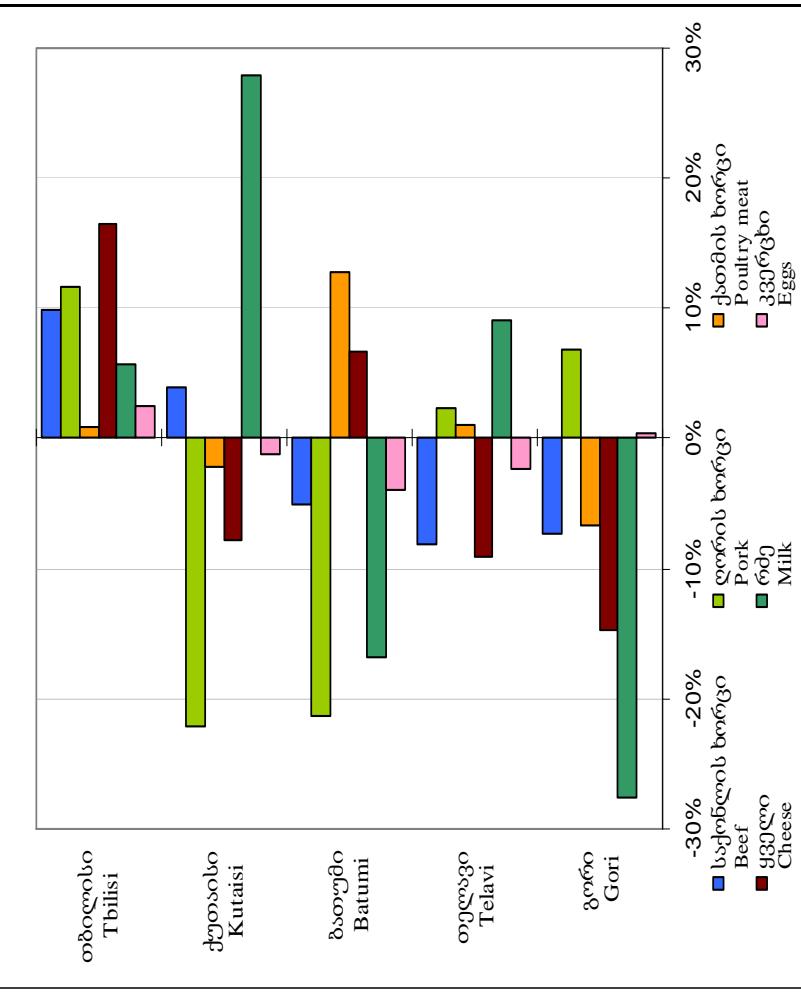
I კვარტალი	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	I quarter
სუ 1998 წელი = 100)	136	142	151	165	173	191	212	218	CPI (1998 = 100)
სერსათის ფასების ინდექსი (სერსათი, სერსათის ფასების ინდექსი (1998 წელი = 100) უალტოპლანი სამსახური, 1998 წელი = 100)	137	145	157	183	195	217	245	248	FPI (Food, beverages and tobacco, 1998 = 100)
	135	145	158	176	185	215	245	248	FPI (Food and soft drinks, 1998 = 100)

ცნობი 2.1. სამომზარებლო და სერვისის ფასების ონლაინ

Table 2.1. CPI and FPI

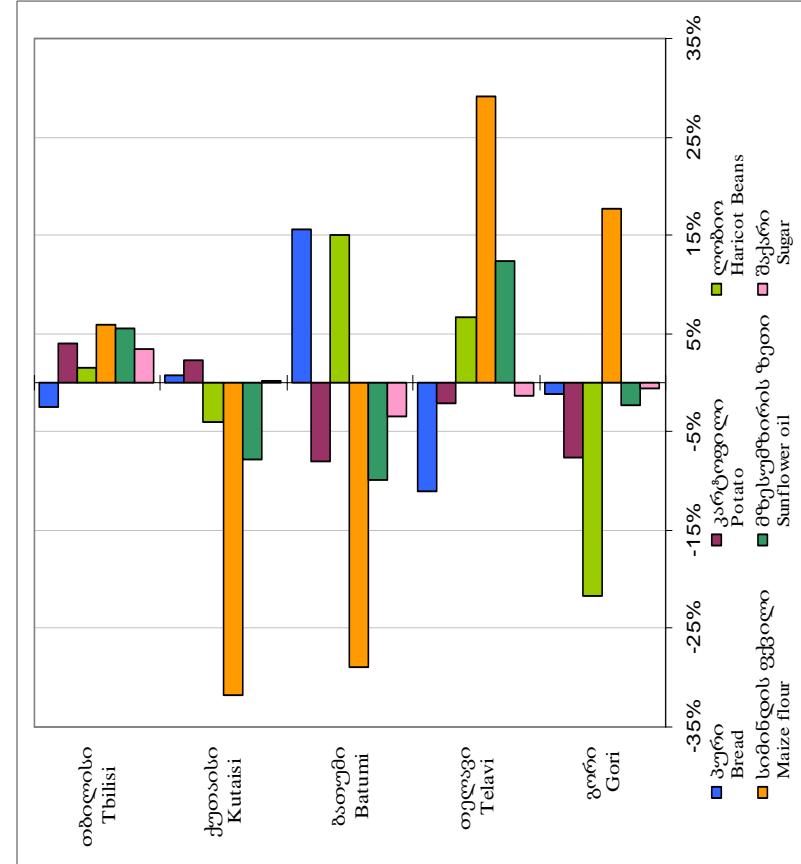
დაგრამა 2.6 ცნობელური წარმოშობის საკვები პროდუქტების ფასების გადახრები საქართველოს ქალაქებში კეშენის საშუალო მაჩვნებლებითან შედარებით (2009 წ 1 კვარტალი)

**Chart 2.6. Animal Foodstuff Price Deviations in Cities of Georgia
Relative to Country Averages (I Q 2009)**

დაგრამა 2.7 მცენარეული წარმოშობის საკვები პროდუქტების ფასების გადახრები საქართველოს ქალაქებში კეშენის საშუალო მაჩვნებლებითან შედარებით (2009 წ 1 კვარტალი)

Chart 2.7. Vegetable Foodstuff price Deviations in Cities of Georgia Relative to Country Averages (I Q 2009)

დანართი: სტატისტიკური ცხრილები

Annex: Statistical Tables

**ცხრილი ღ1. სურსათის საშუალო ფასები საქართველოსა და 5 ქალაქში
ლარი/კგX100, საცალო ფასები**

**Table A1. Average Food Prices in Georgia and 5 Cities
GEL/kgX100, retail prices**

პროდუქტი	საქართველო						Georgia						Tbilisi					
	I კვარტალი						I quarter						I კვარტალი					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009
პური	95	95	95	98	133	127	99	97	95	96	126	123	Bread					
კარტოფილი	52	56	53	95	88	79	62	69	53	99	94	82	Potatoes					
ლობიო	150	166	242	338	326	284	160	180	268	346	346	288	Haricot Beans					
პურის ფეივილი	102	104	95	105	133	143	106	117	108	109	150	148	Wheat flour					
სიმინდის ფეივილი	77	83	100	138	167	151	87	93	123	152	176	160	Maize flour					
საქონლის ხორცი	502	538	655	672	724	762	518	599	697	708	784	837	Beef					
ღორის ხორცი	512	563	719	656	794	1115	567	623	756	706	829	1245	Pork					
ქოთის ხორცი	488	486	485	657	705	657	474	497	439	569	702	663	Chicken					
მზესუმზირის ზეთი	246	246	250	242	407	330	264	260	267	238	431	348	Sunflower oil					
ჰყვილი	433	440	503	554	693	623	431	490	563	610	812	725	Cheese					
რძე	116	114	121	130	181	188	146	155	146	143	177	199	Milk					
კვერცხი (10 ც)	184	206	232	293	304	294	176	213	237	272	303	302	Eggs (10 units)					
შაქრი	94	95	126	126	111	121	97	104	132	135	118	125	Sugar					

პროდუქტი	ქუთაისი						Kutaisi						Batumi					
	I კვარტალი						I quarter						I კვარტალი					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009
პური	84	84	84	91	133	128	96	96	96	105	144	146	Bread					
კარტოფილი	47	50	55	93	90	81	45	55	53	92	80	73	Potatoes					
ლობიო	141	150	225	350	295	272	148	163	255	318	321	326	Haricot Beans					
პურის ფეივილი	108	107	95	107	149	148	92	87	88	84	134	129	Wheat flour					
სიმინდის ფეივილი	55	73	79	102	121	103	77	80	82	90	126	107	Maize flour					
საქონლის ხორცი	467	533	667	675	731	792	523	490	640	657	702	723	Beef					
ღორის ხორცი	450	467	638	600	696	868	504	533	688	586	583	876	Pork					
ქოთის ხორცი	450	475	475	600	708	643	450	471	479	750	787	742	Chicken					
მზესუმზირის ზეთი	249	230	244	250	394	304	236	237	222	218	390	297	Sunflower oil					
ჰყვილი	380	400	440	496	610	574	496	462	553	595	683	664	Cheese					
რძე	100	100	139	153	235	241	106	100	100	100	121	156	Milk					
კვერცხი (10 ც)	180	196	234	305	305	291	197	208	239	299	294	283	Eggs (10 units)					
შაქრი	98	93	128	125	110	122	88	92	121	122	102	117	Sugar					

პროდუქტი	თელავი						Telavi						Gori					
	I კვარტალი						I quarter						I კვარტალი					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009
პური	94	100	100	100	128	113	99	97	94	98	144	125	Bread					
კარტოფილი	61	55	58	98	92	77	50	48	45	91	80	73	Potatoes					
ლობიო	160	190	250	350	378	303	120	150	200	323	321	222	Haricot Beans					
პურის ფეივილი	85	96	89	118	147	135	117	120	100	109	134	155	Wheat flour					
სიმინდის ფეივილი	83	83	100	150	195	194	100	100	133	185	126	177	Maize flour					
საქონლის ხორცი	500	533	633	656	703	700	475	500	606	636	702	706	Beef					
ღორის ხორცი	500	608	792	678	872	1142	500	600	728	672	583	1192	Pork					
ქოთის ხორცი	639	515	558	847	773	664	464	445	504	592	787	613	Chicken					
მზესუმზირის ზეთი	236	273	266	262	403	371	236	223	252	239	390	322	Sunflower oil					
ჰყვილი	400	400	425	525	658	567	400	400	433	492	683	531	Cheese					
რძე	100	100	100	142	199	205	100	100	113	110	121	136	Milk					
კვერცხი (10 ც)	185	208	214	301	313	287	187	209	234	290	294	296	Eggs (10 units)					
შაქრი	88	89	125	124	112	120	93	93	123	123	102	121	Sugar					

**ცხრილი დ5. სურსათის ოფიციალურად აღრიცხული იმპორტი და ექსპორტი
რაოდენობრივ გამოსახულებაში (უმნიშვნელოვანესი კომპონენტები)**

Table A5. Officially Registered Food Imports and Exports in quantity terms

**იმპორტი (ათასი ტონა)
Imports (Thousands Tons)**

პროდუქტი	I quarter							Food Item
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
ხორბალი	32.9	50.1	49.8	112.9	133.3	83.2	96.3	Wheat
პურის ფერი	3.5	24.9	56.0	32.5	21.4	35.2	25.5	Wheat flour
კარტოფილი	2.3	0.7	2.6	0.0	24.0	10.8	12.3	Potato
ბრინჯი	0.4	3.8	2.0	5.5	3.7	3.7	2.7	Rice
შაქრი	22.9	31.4	67.2	27.7	39.9	17.5	8.4	Sugar
ხორცი (ფრინველის გარდა)	2.2	2.2	1.7	2.9	4.6	4.4	4.3	Meat (except poultry)
ფრინველის ხორცი	3.8	3.7	5.7	1.0	5.5	9.5	9.0	Poultry
თვეზი (დაკონსერვებულის ჩათვლით)	1.1	1.2	3.9	4.5	5.7	5.4	4.3	Fish (including canned)
შეუსქელებელი რძე, კეიირი, იოგურტი	0.1	0.2	0.5	0.6	0.6	0.8	0.5	Milk (not concentrated), kefir, yoghurt
შესქელებული რძე, რძის ფხნილი	0.1	0.5	1.3	1.7	1.5	1.5	1.6	Concentrated milk, milk powder
კარაქი	0.3	0.8	1.6	1.2	0.8	0.3	0.3	Butter
კვერცხი (მლნ ცალი)	14.2	24.0	27.1	2.6	19.7	8.6	1.6	Eggs (000 000 pieces)
მცვარული ზეთი	1.0	3.3	4.3	7.6	6.7	5.9	6.7	Vegetable oil
მარგარინი	1.7	1.6	2.7	2.5	2.9	3.4	3.6	Margarine
ბოსტნეული	8.0	2.0	8.0	9.1	37.8	23.0	26.2	Vegetables
ხილი	3.7	3.3	3.8	4.0	7.4	5.7	8.6	Fruit

**ექსპორტი (ათასი ტონა)
Exports (Thousands Tons)**

პროდუქტი	I quarter							Food Item
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
ხორბალი	25.2	23.0	4.6	7.2	16.4	1.0	1.4	Wheat
შაქრი	0.9	6.0	30.4	16.6	13.5	1.6	-	Sugar
ბოსტნეული	0.5	0.6	0.5	2.3	0.8	2.4	2.1	Vegetables
ხილი	2.4	3.0	3.1	14.7	3.8	24.3	7.0	Fruit
მინერალური წყლები	12.1	7.2	20.7	34.5	13.8	11.5	10.0	Mineral waters
უალკოჰოლო სასმელები (მლნ. ლიტრი)	6.1	6.7	12.9	15.9	19.5	2.7	2.6	Soft drinks (000 000 litres)
ღვინი (მლნ. ლიტრი)	3.8	3.7	7.6	9.5	1.4	2.2	1.9	Wine (000 000 litres)
საირტიანი სასმელები (მლნ. ლიტრი)	0.6	0.2	0.8	1.2	3.6	2.8	7.2	Spirits (000 000 litres)

ცხრილი დნ. სურსათის ოფიციალურად აღრიცხული იმპორტი და ექსპორტი
ღირებულებით გამოსახულებაში (უმნიშვნელოვანესი კომპონენტები)

Table A6. Officially Registered Food Imports and Exports in value terms

იმპორტი (მლნ აშშ დოლარი)
Imports (000 000 USD)

პროდუქტი	I კვარტალი							Food Item
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
ხორბალი	3.4	10.5	8.2	16.9	26.4	28.3	20.3	Wheat
ჰურის ფერი	0.6	4.6	10.9	8.2	6.1	15.4	7.7	Wheat flour
კარტოფილი	0.3	0.1	0.4	0.0	5.1	2.3	1.6	Potato
ბრინჯი	0.1	0.7	0.4	1.7	1.4	1.8	1.4	Rice
შაქრი	4.2	6.2	16.7	11.0	12.6	7.0	3.8	Sugar
ხორცი (ფრინველის გარდა)	1.1	1.3	1.4	3.3	6.0	7.1	7.3	Meat (except poultry)
ფრინველის ხორცი	1.9	2.0	3.4	1.5	8.1	11.3	8.5	Poultry
თევზი (დაკონსერვებულის ჩათვლით)	0.4	0.6	2.4	4.9	9.2	8.2	7.5	Fish (including canned)
შეუსქელებელი რძე, კაფირი, იოვურტი	0.0	0.2	0.4	0.6	0.7	1.3	0.7	Milk (not concentrated), kefir, yoghurt
შესქელებული რძე, რძის ფენილი	0.2	0.7	1.9	2.8	2.6	4.2	3.0	Concentrated milk, milk powder
კარაჭი	0.2	0.7	2.0	2.1	1.6	1.3	0.8	Butter
კვერცხი	0.3	0.8	1.2	0.2	1.5	0.9	0.4	Eggs
მცვარული ზეთი	0.6	1.4	3.8	6.5	5.8	11.1	7.3	Vegetable oil
მარგარინი	0.5	0.7	1.4	1.9	2.5	4.1	4.2	Margarine
ბოსტნეული	1.2	0.4	1.3	1.9	10.3	7.1	6.0	Vegetables
ხილი	0.8	1.1	1.4	1.5	3.6	3.0	4.7	Fruit

ექსპორტი (მილიონი აშშ დოლარი)
Exports (000 000 USD)

პროდუქტი	I კვარტალი							Food Item
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
ხორბალი	2.8	5.0	0.8	1.1	3.5	0.4	0.3	Wheat
შაქრი	0.2	1.4	9.7	6.3	4.0	0.7		Sugar
ბოსტნეული	0.3	0.2	0.3	0.5	0.4	0.5	1.2	Vegetables
ხილი	1.8	1.0	8.4	19.3	11.0	13.4	17.7	Fruit
მინერალური წყლები	3.1	1.7	5.3	11.2	5.7	5.4	4.5	Mineral waters
უალკოჰოლო სასმელები	1.7	3.2	3.8	4.7	7.4	1.2	1.3	Soft drinks
ღვინი	7.1	8.3	13.3	21.6	4.8	7.5	6.2	Wine
სპირტიანი სასმელები	1.5	2.2	5.6	8.4	11.6	9.7	13.5	Spirits

**სტატისტიკური ბიულეტენი: სასურსათო
უზრუნველყოფის მდგრადარეობა
ტენდენციები ციფრებში**

**STATISTICAL BULLETIN:
FOOD SECURITY
SITUATION
Trends in figures**

პასუხისმგებელი გამოშვებაზე

გიორგი კვინიკაძე

გამოშვებაზე მუშაობლენი:

გიორგი კვინიკაძე

გიორგი გოცირიძე

ლია მდინარაძე

ნანა თანიაშვილი

Responsible for the edition

Giorgi Kvinikadze

Following persons worked on the edition:

Giorgi Kvinikadze

Giorgi Gotsiridze

Lia Mdinaradze

Nana Taniashvili

ტირაჟი 120 ეგზემპლარი

Circulation 120 copies

შენიშვნებითა და წინადადებებით
გთხოვთ მოგვმართოთ შემდეგ მისამართზე:
სასურსათო უსაფრთხოების ობსერვატორია,
პეტიონის ქ. 4, თბილისი 0115, საქართველო
ტელ: (995 32) 36 72 10 (500)
(995 32) 36 72 10 (502)
ფაქსი: (995 32) 36 72 10 (500)
ელ.ფოსტა: gkvinikadze@statistics.gov.ge

**Your notes and suggestions are highly appreciated
Feel free to contact us at:**

Food Security Observatory, 4. Beijing Street,
Tbilisi 0115, Georgia

Phone: (995 32) 36 72 10 (500)

(995 32) 36 72 10 (502)

Fax: (995 32) 36 72 10 (500)

E-mail: gkvinikadze@statistics.gov.ge

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო,
სტატისტიკის დეპარტამენტი, 2009

The Department of Statistics under Ministry of Economic
Development of Georgia, 2009